

Factsheet kinderopvang januari 2012

Inleiding

Per 1 januari 2012 vond er wederom een flinke bezuiniging plaats op de kinderopvang. Ouders gaan maar liefst 17 procent meer betalen door een flinke verlaging van de kinderopvangtoeslag voor alle ouders die gebruik maken van de formele opvang. Bovendien wordt de ouderbijdrage voor het tweede kind verhoogd.

In 2011 is al een maatregel genomen waardoor ouders gemiddeld 25 procent meer zijn gaan betalen dan het jaar daarvoor.

Bovendien wordt het maximumuurtarief, waarvoor je nog vergoeding krijgt van de belastingdienst, niet geïndexeerd. De branchevereniging kinderopvang heeft onderzocht dat meer dan eenderde van de kinderopvangbedrijven meer vraagt dan het maximumuurtarief. Volgens het Centraal Plan Bureau (CPB) betaalt 37 procent van de ouders meer dan het maximumuurtarief voor dagopvang en maar liefst 75 procent meer voor de buitenschoolse opvang (BSO). Dat is voor ouders nog een extra kostenpost, omdat zij voor het bedrag boven € 6,36 per uur geen vergoeding krijgen. Voor BSO is het maximum uurtarief € 5,93 en voor de gastouderopvang € 5,09.

Koppeling opvang aan gewerkte uren

Verder heeft het kabinet besloten om het aantal opvanguren te koppelen aan het aantal gewerkte uren van de minstverdienende ouder. Dat betekent dat je nog maar 140 procent van je gewerkte uren als opvang mag opgeven voor een bijdrage van de belastingdienst voor dagopvang en 70 procent van de gewerkte uren voor buitenschoolse opvang. Voor veel ouders zal dit geen probleem zijn, omdat een grote meerderheid minder uren opvang afneemt dan zij gemiddeld werken. Echter een kleine groep zelfstandigen en werknemers met flexibele contracten zal hier wel degelijk door in de problemen komen.

Kinderopvang en werkloosheid

Ouders die werkloos worden, hebben nog slecht drie maanden recht op kinderopvang. Aangezien je bij de meeste kinderdagverblijven een opzegtermijn van twee maanden hebt, moet je eigenlijk al na een maand werkloosheid de kinderopvang opzeggen, met gevolg dat je in veel gevallen weer op een wachtlijst moet voor een nieuwe plek als je weer werk gevonden hebt.

Afschaffen kinderopvangtoeslag met terugwerkende kracht

De mogelijkheid om kinderopvang met terugwerkende kracht aan te vragen, wordt afgeschaft. De periode voor aanvraag van de kinderopvangtoeslag wordt beperkt tot een maand. Dat betekent dat ouders op tijd een aanvraag moeten indienen bij de belastingdienst om in aanmerking te komen voor de kinderopvangtoeslag. Doen zij dat niet, dan lopen zij de kans dat ze een of meer maanden alle kosten voor eigen rekening moeten nemen.

Voorbeeld opgelopen kosten kinderopvang over de afgelopen jaren

Uitgaven kinderopvang in € voor ouders per maand bij 2 dagen dagopvang voor 2 kinderen onder de 4 jaar (op basis van de maximum uurprijs)

Tabel 1:

Verzamel-inkomen		Uitgaven			Mutatie 2012 t.o.v. 2011	Mutatie 2013 t.o.v. 2012
		2011	2012	2013		
minimum	19.000	67	88	103	22	15
modaal	35.000	116	153	168	37	15
2 x modaal	70.000	257	338	353	82	15
2,5 x modaal	85.000	332	435	450	103	15
3,5 x modaal	135.000	424	523	714	99	191

Uitgaven kinderopvang in € voor ouders per maand bij 3 dagen dagopvang voor 2 kinderen onder de 4 jaar (op basis van de maximum uurprijs)

Tabel 2:

Verzamel-inkomen in euro's in 2011		Uitgaven			Mutatie 2012 t.o.v. 2011	Mutatie 2013 t.o.v. 2012
		2011	2012	2013		
minimum	19.000	100	132	147	32	15
modaal	35.000	174	230	245	56	15
2 x modaal	70.000	385	508	523	123	15
2,5 x modaal	85.000	497	652	667	155	15
3,5 x modaal	135.000	636	784	1063	148	279

Feiten en cijfers

Er wordt maar liefst viermaal bezuinigd op de kinderopvang: vier aanslagen op de kinderopvang, éénmaal in 2011 en driemaal in 2012-2015

Volgens het regeerakkoord zal in totaal (samen met de reeds aangekondigde bezuinigingen van het vorige kabinet) in 2015 sprake zijn van een bezuiniging op de kinderopvang van 995 miljoen. Dat is eenderde van de totale begroting.

Samen met de al eerder doorgevoerde verlaging van de kinderopvangtoeslag in 2011 zullen de volgende extra maatregelen worden genomen om deze gigantische bezuiniging te bereiken:

- In 2012 is de kinderopvangtoeslag verlaagd en is de bijdrage voor het 2^e kind extra verlaagd. Deze maatregelen leveren samen in 2012 ruim 400 miljoen op.
- Voor 2013 stelt het kabinet voor om iedere ouder per kind een vaste voet van 15 euro te laten betalen. Samen met een verdere aanpassing van de tabellen voor het tweede kind levert dat nogmaals ruim 200 miljoen op.

Werkgeversbijdrage

Bij invoering van de Wet kinderopvang in 2005 is afgesproken dat werkgevers eenderde van de werkelijke kosten per werknemer zouden vergoeden. Deze werkgeversbijdrage werd in 2005 in de cao geregeld. De werkgeversbijdrage is niet inkomensafhankelijk. Ook hoge inkomens, die niet voor overheidssubsidie in aanmerking komen, hebben er recht op.

In 2007 is deze vergoeding, wegens administratieve rompslomp en het aantal werkgevers dat niet meebetaalde aan de kinderopvang, collectief geregeld. Werkgevers betalen een percentage van de loonsom via een opslag op de WW-premie en ouders krijgen de werkgeversbijdrage, samen met de kinderopvangtoeslag, via de belastingdienst uitgekeerd. Werkgevers zouden van het totale budget aan kinderopvangtoeslag daarom ten minste 33,3 procent moeten meebetalen.

Na vele acties en lobby van de FNV, samen met de oppositie, is het kabinet eindelijk overstag. Werkgevers gaan vanaf 2012 eenderde van de kinderopvangkosten betalen. Dat betekent echter niet dat de gevolgen van de bezuinigingen voor de ouders minder zullen worden. Het kabinet int een hogere bijdrage van werkgevers voor kinderopvang, maar tegelijkertijd worden werkgevers gecompenseerd in een aantal voor hen gunstige maatregelen.

Wat vindt de FNV?

De hardwerkende Nederlander met kinderen wordt door dit kabinet extra gepakt. Werkende ouders dragen dubbel bij aan de toekomst van Nederland, door te werken, en daarmee belasting te betalen, en door kinderen op te voeden. Door te bezuinigen op de kinderopvangtoeslag gaan deze ouders er honderden tot duizenden euro's per jaar op achteruit.

De FNV is tegen een verdere bezuiniging op de kinderopvang. Met de bezuiniging van 2011 is de grens aan wat er nog op de kinderopvangtoeslag bezuinigd kan worden wat betreft de FNV bereikt. Ouders betaalden in 2011 al 25 procent meer.

Een verdere verhoging van de kosten kinderopvang is niet alleen onrechtvaardig omdat werkende ouders onevenredig hard worden getroffen, maar zal ook een negatief effect hebben op de arbeidsparticipatie en op het aantal uren dat vrouwen werken. Ook het CPB erkent dat bij een te sterke bezuiniging op de kinderopvangsubsidies het verlies aan werkgelegenheid aanzienlijk zal zijn.

De bezuiniging werkt daarmee averechts; er zullen minder belastinginkomsten zijn, investeringen in opleidingen en studies worden maar voor een deel terugverdiend en ouders die hun carrière onderbreken, halen dat nooit meer in. Bovendien zullen de problemen in de sectoren met een dreigend tekort aan personeel, zoals onderwijs en gezondheidszorg, in de nabije toekomst nog groter zijn omdat dit nu juist de sectoren zijn waar veel vrouwen werken.

Een drastische bezuiniging op de kinderopvang is daarom niet alleen onrechtvaardig maar ook onverstandig.

Het kabinet rekent erop dat er minder gebruik zal worden gemaakt van de kinderopvang. Ook dat betekent uiteraard een bezuiniging. Ouders zullen gaan uitwijken naar informele opvang of zullen besluiten minder uren te gaan werken en zelf (een deel van) de zorg op zich te nemen.

De gigantische bezuiniging zal enorme gevolgen hebben voor de kinderopvangbranche. Kinderopvangorganisaties zullen failliet gaan, wat verlies van aanbod betekent en verlies van aanbod zal de wachtlijsten weer doen toenemen. Het omvallen van kinderopvangorganisaties is bovendien een vernietiging van wat tot nu toe is opgebouwd; er is geïnvesteerd in uitbreiding, in gebouwen en in kwaliteit en opleidingen van leidsters. Voor de werknemers in de kinderopvang heeft deze bezuiniging uiteraard grote gevolgen omdat de werkgelegenheid in de kinderopvang zal teruglopen.

Ook voor kinderen heeft de bezuiniging negatieve gevolgen. Formele kinderopvang geeft ouders en kinderen rust en dat is goed voor de ontwikkeling van kinderen, in het bijzonder voor kinderen met taal en sociale achterstand. De kwaliteit van de opvang staat door de bezuinigingen onder druk en vanwege de kosten zullen ouders oplossingen gaan zoeken in de informele opvang. Echter de meest gebruikte informele opvang, door opa's en oma's, staat ook onder druk. Steeds minder opa's en oma's zullen kunnen bijspringen bij de opvang van hun kleinkinderen. Ook zij moeten langer doorwerken.

Wat wil de FNV?

- Stop de bezuinigingen op de kinderopvang.
- Steun voor de voorstellen van de Taskforce Kinderopvang voor kwalitatief goede en betaalbare kinderopvang en een betere afstemming tussen school en kinderopvang.
- Investeer in een samenwerking tussen school en opvang en neem de juridische en financiële schotten weg die een goede samenwerking in de weg staan.
- Zorg voor doorlopende dagarrangementen voor kinderen met een gevarieerd aanbod van onderwijs, opvang, sport, spel en culturele activiteiten.
- Geen concessies aan de kwaliteit van de opvang.
- Werkzekerheid, goede arbeidsvoorwaarden en carrièremogelijkheden voor de werknemers in de kinderopvang.